

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och ikraftsättande av överenskommelsen med Namibia om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finland och Namibia om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer och lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

I många länder är det i princip möjligt för makar till beskickningspersonal att förvärvsarbeta, men det förutsätts då att man avstår från sin diplomatiska status och immunitet, om det inte ingås en separat överenskommelse mellan regeringarna om villkoren för förvärvsarbetet. I de ovan avsedda överenskommelserna om familjemedlemmar och makar regleras villkoren för förvärvsarbete, tillståndsförfarandet och den förvärvsarbetande familjemedlemmens status närmare. När det gäller förvärvsarbete som utövas med stöd av överenskommelserna tillämpas den mottagande statens bestämmelser om beskattning och social trygghet. Den mottagande statens nationella lagstiftning tillämpas på förvärvsarbetet.

Familjemedlemmar och makar som förvärvsarbetar i Finland med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar har rätt till uppehållstillstånd för arbetstagare utan prövning av tillgången på arbetskraft. Det handlar dock endast om ett begränsat antal personer.

Överenskommelsen mellan Finland och Namibia träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som ikraftträdandet av överenskommelsen förutsätter har tagits emot. I denna proposition ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

RP 12/2022 rd

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	6
2 Överenskommelsens målsättning	6
3 De viktigaste förslagen	6
4 Propositionens konsekvenser	7
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	7
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	7
4.3 Övriga samhällsliga konsekvenser	7
5 Remissvar	8
6 Bestämmelserna i överenskommelsen och deras förhållande till lagstiftningen i Finland	8
7 Ikraftträdande.....	12
8 Bifall av Ålands lagting	12
9 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning	12
9.1 Behovet av riksdagens samtycke	12
9.2 Behandlingsordning	13
LAGFÖRSLAG	14
Lag om överenskommelsen med Namibia om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer	14
FÖRDRAGSTEXT	15

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Överenskommelser om familjemedlemmar och makar

De bilaterala överenskommelserna om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella organisationer, nedan *överenskommelse om familjemedlemmar och makar*, syftar till att underlätta familjemedlemmars och makars förvärvsarbete i stationeringslandet utan att de ska behöva avstå från sin diplomatstatus i de fall där detta enligt praxis i den mottagande staten annars är ett villkor för att få förvärvsarbete. Privilegier och immunitet enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 3 och 4/1970), nedan *diplomatkonventionen*, och Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 49 och 50/1980), nedan *konsulärkonventionen*, är till vissa delar tillämpliga också på familjemedlemmar i samma hushåll till personal i diplomatiska beskickningar.

Artikel 37 i diplomatkonventionen fastställer privilegier och immunitet för familjemedlemmarna i varje personalgrupp. En familjemedlem till en diplomatisk representant är till exempel befriad från straffrättslig domsrätt i den mottagande staten och i regel också från civilrättslig och förvaltningsrättslig domsrätt, förutom i frågor som rör förvärvsarbete. I allmänhet anses det att diplomatkonventionen inte hindrar en familjemedlem till en diplomat eller en utsänd tjänsteman från att förvärvsarbete i stationeringslandet, men vissa stater kräver som villkor för förvärvsarbete en så kallad överenskommelse om familjemedlemmar och makar som närmare reglerar villkoren för arbete, tillståndsförfaranden och den förvärvsarbetande familjemedlemmens status. När det gäller förvärvsarbete som utövas med stöd av överenskommelserna tillämpas den mottagande statens bestämmelser om beskattning och social trygghet. Den mottagande statens nationella lagstiftning tillämpas på förvärvsarbetet.

Även om överenskommelserna om familjemedlemmar och makar enligt sina definitioner i huvudsak omfattar makar samt medföljande minderåriga barn eller barn i beroendeställning till personer som är ackrediterade vid beskickningarna har överenskommelserna praktisk betydelse främst med tanke på makarnas möjligheter att förvärvsarbete. Överenskommelserna gäller inte familjemedlemmar som är medborgare i eller varaktigt bosatta i den mottagande staten.

Finland har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar med Kanada (FördrS 12/1989), Storbritannien (FördrS 24/1990), Amerikas förenta stater (FördrS 13/1996), Ungern (FördrS 20/2003), Chile (FördrS 85/2005), Serbien (FördrS 30 och 31/2016), Vietnam (FördrS 34 och 35/2016), Israel (FördrS 40 och 41/2016), Argentina (FördrS 56 och 57/2016), Sydafrika (FördrS 2 och 3/2018), Colombia (FördrS 8 och 9/2019), Peru (FördrS 10 och 11/2019), Indien (FördrS 13 och 14/2019) och Brasilien (FördrS 16 och 17/2019). Överenskommelserna har ingåtts på basis av reciprocitet för att ge familjemedlemmar till beskickningspersonal ett allmänt tillstånd för förvärvsarbete i den mottagande staten. Förhandlingarna om en överenskommelse har slutförts också med Ukraina, men överenskommelsen har ännu inte undertecknats. Därtill har förhandlingarna om en överenskommelse framskridit långt med Turkiet. Det nyaste beslutet gäller inledandet av förhandlingar om en överenskommelse med Malaysia hösten 2020.

Ett kriterium i valet av parter i överenskommelsen har varit att staten i fråga redan hade föreslagit för Finland att inleda förhandlingar. Det andra kriteriet har varit att ett fördrag i landet i fråga är en förutsättning för att en make eller familjemedlem ska få hålla kvar sin diplomatstatus under förvärvsarbetet i stationeringslandet. Det tredje kriteriet har varit att Finland har ett särskilt intresse av att få till stånd en överenskommelse med landet i fråga, särskilt beaktande att det annars är möjligt att förvärvsarbete i landet och att makar eller familjemedlemmar är villiga och har förutsättningar för att förvärvsarbete där.

Det finns alltså ett behov av nya överenskommelser om familjemedlemmar och makar. I många länder är det i princip möjligt för makar till beskickningspersonal att förvärvsarbete, men

RP 12/2022 rd

under förutsättning att man avstår från sin diplomatstatus och immunitet, om det inte ingås en överenskommelse. För makar till anställda vid beskickningar i utlandet är det en utmaning att få förvärvsarbete och utrikesministeriet strävar aktivt efter att underlätta läget. Makens möjligheter till förvärvsarbete under en utlandsstationering upplevs som ett betydande incitament för tjänstemännens förutsättningar att flytta över till utlandsrepresentationen. Överenskommelser om familjemedlemmar och makar är ett effektivt sätt att underlätta makarnas möjligheter att få förvärvsarbete i stationeringslandet.

Förvärvsarbete för makar och familjemedlemmar till främmande staters diplomater i Finland

För att en utlänning ska få arbeta i Finland krävs det enligt utlänningslagen (301/2004) uppehållstillstånd för arbetstagare (3 § 1 mom. 6 punkten, 70–75 §, 78 §), om det inte är fråga om ett förvärvsarbete som får utövas med något annat uppehållstillstånd (77 §) eller utan uppehållstillstånd (79 §). Bestämmelser om uppehållstillstånd för förvärvsarbete finns också i flera speciallagar: lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017), lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal (908/2017) och lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018).

När det gäller uppehållstillståndet för arbetstagare sker förfarandet i flera steg och kräver åtgärder av arbetstagaren. Man måste ansöka om uppehållstillståndet, om det inte är möjligt att förvärvsarbete med något annat uppehållstillstånd eller utan tillstånd. När man ansöker om uppehållstillstånd för arbetstagare ska man färdigt ha en arbetsplats. Uppehållstillstånd för arbetstagare utfärdas i allmänhet för ett helt yrkesområde och samma tillstånd gäller då för flera anställningar inom samma område.

Om en arbetstagare kommer till Finland för att arbeta med sådana uppgifter som nämns i 77 § i utlänningslagen, behövs inte uppehållstillstånd för arbetstagare, utan annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete som beviljas separat för varje i paragrafen uppräknad uppgift. Uppgifter enligt 77 § i utlänningslagen är bland annat arbete som specialsakkunnig, anställd hos ett religiöst eller ideologiskt samfund, idrottare, tränare eller idrottsdomare. I fråga om en del av uppgifterna är endast kortvariga anställningar möjliga.

Det är möjligt att förvärvsarbete helt utan uppehållstillstånd i de fall som räknas upp i 79 § i utlänningslagen. Arbetstagaren ska dock då ha ett giltigt visum, om han eller hon är viseringsspliktig, eller ett Schengenuppehållstillstånd utfärdat av ett annat land som möjliggör kortvarig lovlig vistelse i Finland. En person som är medborgare i ett visumfritt land kan förvärvsarbete utan uppehållstillstånd i Finland så länge den viseringsfria vistelsen gäller. Utan uppehållstillstånd är det tillåtet att förvärvsarbete i Finland bland annat som tolk, lärare, sakkunnig eller idrottsdomare om arbetet utförs med stöd av en inbjudan eller enligt avtal i högst 90 dagar.

På medborgare i EU:s medlemsstater (eller i Schweiz, Island, Norge eller Liechtenstein) tillämpas i princip bestämmelserna i 10 kap. i utlänningslagen (vistelse i fråga om medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer). EU-medborgare har rätt att vistas i och att förvärvsarbete obegränsat i Finland. Dessa personer ska dock efter tre månaders vistelse registrera sin vistelse hos Migrationsverket.

Utrikesministeriet beviljar i enlighet med 69 § i utlänningslagen tillfälligt uppehållstillstånd för personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den sändande staten i Finland och för sådana personers familjemedlemmar, oavsett vilken sändande stat det är fråga om. Staterna kan delas upp i tre kategorier med avseende på den praxis i Finland som gäller för dessa personer: 1) EU:s medlemsstater och därmed jämförbara stater, 2) tredjeländer med vilka Finland har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar, 3) tredjeländer med vilka Finland inte har gällande överenskommelser om familjemedlemmar och makar. Upphållstillstånden som beviljas av utrikesministeriet är specialfall i utlänningslagen och det är inte fråga om uppehållstillstånd som gäller vid sedvanlig migration. Rätten till förvärvsarbete för familjemedlemmar enligt 78 § 2 mom. i utlänningslagen gäller sedvanliga uppehållstillstånd enligt utlänningslagen, inte diplomatuppehållstillstånd som beviljas av utrikesministeriet.

RP 12/2022 rd

Även om bestämmelserna i 10 kap. i utlänningslagen (vistelse i fråga om medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer) i princip tillämpas på medborgare i EU:s medlemsstater (eller i Schweiz, Island, Norge eller Liechtenstein), tillämpas de dock i regel inte på personer vilkas vistelse utrikesministeriet enligt 69 § i utlänningslagen beslutar om. Personerna i fråga vistas i Finland med stöd av ett tillfälligt uppehållstillstånd som utrikesministeriet beviljar och då är deras vistelse ur utlänningslagens synvinkel jämförbar med vistelse för andra än EU-medborgare.

Rätten att förvärvsarbeta för medborgare i EU:s medlemsstater med diplomatiska privilegier och immunitet, eller därmed jämförbara personer, har i praktiken skötts så att utrikesministeriet när en person har fått anställning återkallar det uppehållstillstånd ministeriet har utfärdat och personen i fråga registrerar sedan sin vistelserätt hos Migrationsverket. Därefter vistas dessa personer i Finland ur utlänningslagens synvinkel som EU-medborgare (och inte som familjemedlemmar till personal vid diplomatiska eller konsulära beskickningar). Enligt Finlands tolkning är dessa personer då trots det ur folkrättslig synvinkel fortsatt familjemedlemmar enligt diplomatkonventionen. EU-medborgares diplomatstatus kvarstår också när de förvärvsarbetar, men de är i enlighet med diplomatkonventionen inte befriade från civilrättslig och förvaltningsrättslig jurisdiktion i samband med arbetet. I sådana fall förutsätter följaktligen EU-medborgares förvärvsarbete inte några bilaterala avtalsarrangemang mellan Finland och EU-medlemsstaten i fråga.

Likaledes vistas familjemedlemmar till personal vid tredjeländers beskickningar i Finland med tillfälligt uppehållstillstånd utfärdat av utrikesministeriet. Dessa personer behöver i regel uppehållstillstånd för arbetstagare utfärdat av Migrationsverket i enlighet med 3 § 1 mom. 6 punkten i utlänningslagen för att kunna ta emot arbete i Finland, såvida det inte är fråga om ett arbete som på det sätt som redogjorts ovan inte kräver uppehållstillstånd för arbetstagare.

När det gäller stater med vilka Finland har ingått en överenskommelse om familjemedlemmar och makar inleds ansökningsförfarandet för uppehållstillstånd för en arbetstagare med att den sändande staten genom notväxling underrättar utrikesministeriet om avsikten hos en familjemedlem eller make till en beskickningsmedlem att förvärvsarbeta i Finland.

Utrikesministeriet utreder den sökandes status som familjemedlem och övriga villkor för att tillämpa överenskommelsen och meddelar genom notväxling den sändande staten eller den internationella organisationen i fråga att uppehållstillstånd för arbetstagare får sökas hos Migrationsverket. Den sökande ska bifoga utrikesministeriets svarsnot till sin ansökan om uppehållstillstånd som ska lämnas in till Migrationsverket.

Efter att arbets- och näringsbyrån fattat ett positivt delbeslut beviljar Migrationsverket utlänningsuppehållstillstånd för arbetstagare, om inte något annat följer av 36 § i utlänningslagen. När det gäller staterna i överenskommelsen fattar Migrationsverket beslut utan prövning av tillgången på arbetskraft, vilket gör ansökningsförfarandet smidigare. Den sökande får med stöd av Migrationsverkets positiva beslut ett uppehållstillståndskort med anteckning om grunden för rätten att förvärvsarbeta.

Efter att ha fått underrättelse om att uppehållstillstånd har beviljats återkallar utrikesministeriet det uppehållstillstånd ministeriet har beviljat familjemedlemmen eller maken och utfärdar i enlighet med internationell praxis ett personkort utan anteckning om uppehållsrätt.

Om det inte finns någon överenskommelse om familjemedlemmar och makar mellan Finland och det tredjeland som är sändande stat, bedöms familjemedlemmens eller makens förutsättningar att få Migrationsverkets uppehållstillstånd för arbetstagare utifrån bestämmelserna i utlänningslagen (däribland tillgångsprövning).

När en make eller familjemedlem har fått ett uppehållstillstånd för arbetstagare anses de i de fall som nämns ovan vistas i Finland ur utlänningslagens synvinkel som arbetstagare, men ur diplomatkonventionens synvinkel fortsättningsvis som en sådan familjemedlem som avses i överenskommelsen och som enligt diplomatkonventionen har diplomatstatus. I Finland påverkas makars eller familjemedlemmars diplomatstatus inte av vilken sändande stat det handlar

RP 12/2022 rd

om, eftersom diplomatstatus och därmed sammanhängande privilegier och immunitet alltid utgår från diplomatkonventionen.

1.2 Beredning

Beredningen av överenskommelsen

Finlands ambassad utredde 2018 läget när det gäller Namibias överenskommelser om familjemedlemmar och makar 2018. Ambassaden ansåg att det ligger i Finlands intresse att få till stånd en överenskommelse med Namibia för att möjliggöra förvärvsarbete för makar, eftersom det inte är möjligt att förvärvsarbeta utan ett fördrag. Även makens diplomatstatus skulle kvarstå under tiden för förvärvsarbetet i stationeringslandet. Dessutom beaktades det att Namibia redan 2000 inofficiellt hade lyft fram inledandet av eventuella förhandlingar om en överenskommelse.

Förhandlingarna om överenskommelser om familjemedlemmar och makar fördes utgående från Finlands modellavtal som grundar sig på Europarådets modellavtal (Rekommendation R(87) 2 som antogs av Europarådets ministerkommitté den 12 februari 1987). Förhandlingarna mellan Finland och Namibia slutfördes i juli 2020. Utrikesministeriets enhet för EU- och traktaträtt ansvarade för förhandlingarna och de fördes genom förmedling av Finlands ambassad i Windhoek. Överenskommelsen undertecknades i Windhoek den 28 oktober 2020.

Beredningen på nationell nivå

Utkastet som förhandlats fram med Namibia sändes på remiss till inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet och Migrationsverket. Inrikesministeriet meddelade, att det inte har något att yttra i ärendet. Migrationsverket konstaterade att utkastet till överenskommelse enligt dess uppfattning i huvudsak motsvarar de överenskommelser om familjemedlemmar och makar som ingåtts med andra stater och att det inte har något annat att yttra i ärendet.

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet. Utlåtanden om propositionen har via webbplatsen utlåtande.fi begärts av inrikesministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Migrationsverket.

2 Överenskommelsens målsättning

Syftet med överenskommelsen med Namibia om familjemedlemmar och makar är att möjliggöra förvärvsarbete för familjemedlemmar till personalen vid diplomatiska eller konsulära beskickningar samt representationer vid internationella organisationer i landet i fråga utan att de ska behöva avstå från sin diplomatstatus i de fall då detta enligt den mottagande statens praxis annars är en förutsättning för förvärvsarbete. På motsvarande sätt garanterar Finland förutsättningarna för förvärvsarbete i Finland för makar och familjemedlemmar i motsvarande position från Namibia.

3 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner överenskommelsen med Namibia om familjemedlemmar och makar. Propositionen innehåller också ett förslag till så kallad blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Överenskommelserna om familjemedlemmar och makar avlägsnar på förhand hinder för förvärvsarbete för makar och familjemedlemmar till personalen vid diplomatiska och konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer i de mottagande stater som för förvärvsarbete förutsätter ett fördrag. Överenskommelserna underlättar också förvärvsarbetet för familjemedlemmar till personalen vid främmande staters beskickningar i Finland. I Finland uppskattas detta faktum minska rådgivnings- och utredningsarbetet för de myndigheter som är delaktiga i dessa ärenden (utrikesministeriet, arbets- och näringsbyråerna, Migrationsverket). Vad avser länderna i överenskommelserna minskar frånvaron av prövning av tillgången på arbetskraft myndigheternas arbete och gör tillståndshandläggningen smidigare. Dessutom klargör överenskommelserna i eventuella tolkningssituationer den rättsliga immuniteten i samband med personens förvärvsarbete. Å andra sidan bedöms överenskommelserna underlätta behovet hos Finlands beskickningspersonal utomlands att i enskilda fall utreda förutsättningarna för förvärvsarbete.

4.3 Övriga samhälleliga konsekvenser

Överenskommelserna om familjemedlemmar och makar främjar för sin del förvärvsarbetet i stationeringslandet för makar och familjemedlemmar till personalen vid Finlands diplomatiska och konsulära beskickningar eller representationer vid internationella organisationer utomlands samt reciprokt förvärvsarbetet för familjemedlemmar till den utsända personalen vid beskickningar i Finland för staterna i överenskommelsen. Överenskommelserna inverkar positivt också på möjligheterna att få förvärvsarbete för familjemedlemmar till tjänstemän inom försvarsförvaltningen och andra förvaltningsområden som arbetar på beskickningarna.

Överenskommelserna inverkar på sysselsättningen hos enstaka personer i Finland och/eller i staterna i överenskommelsen. Det bör dock noteras att det ofta finns sådana hinder för makar att få arbete som har samband med omständigheter i stationeringslandets situation som inte kan avlägsnas genom överenskommelser om familjemedlemmar och makar. De gällande överenskommelserna har sedan 1990-talet tillämpats på några tiotals personer som förvärvsarbetar i Finland. Det finns inte sifferupplysningar att tillgå om antalet finländare som förvärvsarbetat med stöd av överenskommelserna, men det handlar om enstaka personer.

Överenskommelserna har betydelse för den enskilda personens rättsskydd, eftersom ett totalt avstående från diplomatstatus i syfte att göra det möjligt för makar till beskickningspersonal att få förvärvsarbete inte kan rekommenderas. Totalt avstående kan leda till att den mottagande statens åtgärder mot en make eller familjemedlem som har avstått från sin diplomatstatus kunde utnyttjas för att åsidosätta syftet och ändamålet med diplomatkonventionen eller konsularkonventionen. I och med överenskommelsen avstår en förvärvsarbetande make inte från sin diplomatstatus, men har inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende i frågor som rör arbetet i fråga, vilket kan anses tjäna arbetsgivarens intresse samt samhällets helhetsintresse. Det är tänkt att den straffrättsliga immuniteten kan hävas med avseende på förvärvsarbetet efter prövning från fall till fall av utrikesministeriet.

Överenskommelser om familjemedlemmar och makar främjar för sin del målen i jämställdhetslagen och diskrimineringslagen och i ministeriets familjepolitiska målsättningar. När familjens situation överlag numera inverkar alltmer på rotationsbenägenheten är strävan att få fram en praxis som i högre grad stöder rotationsbenägenheten och jämställdheten mellan könen.

5 Remissvar

Utlåtanden lämnades av arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Migrationsverket. Remissinstanserna hade inget att anföra om regeringens proposition.

Migrationsverket ansåg det vara viktigt att det också i fortsättningen är medvetet om förhandlingar som gäller motsvarande överenskommelser och om de nationella åtgärderna för ikraftträdande.

6 Bestämmelserna i överenskommelsen och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Inledning. I ingressen till överenskommelsen uttrycker parterna sin önskan att tillåta fritt utövande av förvärvsarbete för familjemedlemmar till medlemmar av diplomatiska eller konsulära beskickningar samt representationer vid internationella organisationer som fullgör ett officiellt uppdrag på deras territorier i enlighet med reciprocitetsprincipen.

Bestämmelser om tillstånd för förvärvsarbete och tillståndens reciprocitet finns i artikel 1 i överenskommelsen mellan Finland och Namibia.

Artikel 1. Syfte. Enligt artikeln är syftet med överenskommelsen att reciprokt komma överens om att familjemedlemmar till anställda vid den sändande statens diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella organisationer ges tillstånd att förvärvsarbeta.

Artikel 2. Definitioner. I artikeln definieras överenskommelsens centrala termer. Centrala begrepp för tillämpningen av överenskommelser om familjemedlemmar och makar är ”anställd”, ”familjemedlem” och ”förvärvsarbete”.

Anställd definieras i artikel 2.1.2. Med hjälp av termen ”anställd” beskrivs noggrant den krets av utsända anställda, vilkas familjemedlemmar överenskommelsen i fråga är tillämplig på.

Med definitionen av ”familjemedlem” i artikel 2.1.3 avses make eller på lämpligt sätt erkänd stadigvarande partner till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en internationell mellanstatlig organisation som den sändande staten på lämpligt sätt har erkänt som sådan i enlighet med sin nationella lagstiftning och anmält som sådan till den mottagande staten. Vidare avser definitionen av ”familjemedlem” part i ett registrerat parförhållande eller barn under 18 år i beroendeställning som inte ingått äktenskap eller en stadigvarande medlem i hushållet till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en internationell mellanstatlig organisation som den diplomatiska eller konsulära beskickningen eller representationen vid den internationella mellanstatliga organisationen i fråga anmält till den mottagande staten och som den staten godkänt.

Hänvisningen till den sändande statens lagstiftning formar innehållet i definitionen av familjemedlem i fråga om anställda och deras familjemedlemmar utsända av Finland enligt lagstiftningen i Finland, medan den i fråga om anställda och deras familjemedlemmar utsända av staten i överenskommelsen på motsvarande sätt formar innehållet enligt detta lands lagstiftning. Hänvisningen till den sändande statens lagstiftning syftar främst till att säkerställa jämlika möjligheter för par av samma kön att söka sig till Finlands beskickningar runtom i världen genom att göra makens förvärvsarbete i stationeringslandet möjligt också när den mottagande statens lagstiftning inte erkänner parförhållanden mellan personer av samma kön.

I Finland framgår definitionen av familjemedlem av 37 § i utlänningslagen, enligt vilken som familjemedlem betraktas maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Familjemedlem är också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt. Med makar jäm-

RP 12/2022 rd

ställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning för jämställandet är att de har bott tillsammans i minst två år. Boendetid förutsätts inte, om de berörda personerna gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl. Vägande skäl har i praktiken varit ett officiellt meddelande från representationen om familjebandet. Med ett barn jämställs också ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare har den faktiska vårdnaden om, och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men för vilket det inte kan fås någon officiell utredning om vårdnadsförhållandet (fosterbarn).

När det gäller familjemedlemmar till diplomatisk personal i Finland utgår tolkningen från 37 § i utlänningslagen. Eftersom begreppet familjemedlem är definierat i 37 § i utlänningslagen, hör definitionen av familjemedlem till området för lagstiftningen.

Förvärvsarbete definieras i artikel 2.1.4. Enligt överenskommelsen avses med förvärvsarbete anställning utifrån ett privaträttsligt arbetsavtal, självständigt utövande av ett yrke eller självständig privat företagsverksamhet.

Enligt artikel 2.2 gäller överenskommelsen inte arbete som familjemedlemmar utför på den sändande statens eller andra staters diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer. Överenskommelsen påverkar inte heller sådant arbete på något sätt.

Artikel 3. Villkor.

I artikel 3 i överenskommelsen föreskrivs det om uppdrag som förutsätter särskild behörighet och uppdrag med restriktioner som hänför sig till den nationella säkerheten, erkännande av examina och upphörande av tillstånd att förvärvsarbeta.

I princip ställs det inga restriktioner på förvärvsarbetets karaktär eller art i överenskommelserna om familjemedlemmar och makar. Detta anges i artikel 3.1. Tillstånd för en familjemedlem att förvärvsarbeta med stöd av en överenskommelse innebär dock inte befrielse från normalt tillämpliga krav i ett anställningsförhållande på personliga egenskaper, yrkeskompetens eller annat, från förfaranden eller avgifter (artikel 3.2 i överenskommelsen).

I artikel 3.2 reserveras den mottagande staten rätt att avslå en ansökan om tillstånd för sådant förvärvsarbete som av säkerhetsskäl endast får utföras av en medborgare i den mottagande staten. Även utan en uttrycklig bestämmelse av detta slag bör det anses att den mottagande staten inte är skyldig att bevilja tillstånd för förvärvsarbete med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar när det gäller uppgifter till vilka det enligt den nationella lagstiftningen endast kan utses medborgare i den mottagande staten.

I 7 § i statstjänstemannalagen (750/1994) räknas de tjänster upp till vilka endast finska medborgare kan utnämnas och som alltså bildar stommen för uppdrag till vilka arbetstillstånd inte beviljas med stöd av bestämmelserna i överenskommelserna om restriktioner i uppgifter på grund av den nationella säkerheten. Sådana tjänster är bland annat tjänster i ministerierna som kanslichef, statssekreterare och avdelningschef, tjänster inom utrikesförvaltningen, domartjänster, tjänster som chef för ett ämbetsverk, polismanstjänster, tjänster vid försvarsmakten, försvarsministeriet och gränsbevakningsväsendet samt tjänster vid skyddspolisens. Utöver förteckningen över tjänster i statstjänstemannalagen bör det beaktas att även uppgifter inom den privata sektorn kan omfattas av de restriktiva bestämmelserna i överenskommelserna när de innefattar skötsel av uppgifter som påverkar den nationella säkerheten.

Enligt artikel 3.4 innebär en överenskommelse om familjemedlemmar och makar inte ett automatiskt reciprok erkännande av examina, betyg eller studier mellan parterna. Ett sådant erkännande förutsätter att gällande förfaranden samt relevanta bestämmelser i lag och förvaltning i den mottagande staten följs. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att enhetliga yrkeskvalifikationer följs nationellt för uppgifter som kräver särskild behörighet.

RP 12/2022 rd

För erkännande av examina ansvarar i Finland Utbildningsstyrelsen som är nationell kontaktpunkt inom den generella ordningen för erkännande av examina inom EU. Utbildningsstyrelsen ger information om ordningen för erkännande av examina och om förfarandena i sammanhanget. Bestämmelser om erkännande av examina finns till exempel i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015) och i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015).

I artikel 3.5 föreskrivs det om upphörande av tillstånd för förvärvsarbete. Tillståndet att förvärvsarbete upphör i regel när tillståndshavaren inte längre har status som familjemedlem, när anställningen eller uppdraget som tillståndet gällde upphör, när den utsända anställdas tjänsteuppdrag i den mottagande staten upphör eller när endera av parterna i överenskommelsen om familjemedlemmar och makar säger upp överenskommelsen. En familjemedlems diplomatiska status i Finland upphör dock alltid när den utsända anställdas tjänsteuppdrag upphör och den anställda lämnar landet.

Enligt artikel 3.6 berättigar inte förvärvsarbete en familjemedlem att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten. Förvärvsarbete enligt en överenskommelse om familjemedlemmar och makar berättigar inte en familjemedlem att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten eller att fortsätta förvärvsarbetet i fråga eller påbörja annat förvärvsarbete i den mottagande staten efter att tillståndet för förvärvsarbete har upphört att gälla. Tillfällig vistelse i egenskap av familjemedlem till en diplomat beaktas inte heller som sådan vistelse som enligt 56 § i utlänningslagen krävs för beviljande av permanent uppehållstillstånd, i det fallet att familjemedlemmen senare ansöker om uppehållstillstånd.

Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen.

Artikel 4. Förfaranden.

I artikeln föreskrivs det om administrativa förfaranden i samband med förvärvsarbete. Förvärvsarbete med stöd av en överenskommelse om familjemedlemmar och makar förutsätter en anmälan till protokollavdelningen hos den mottagande statens utrikesministerium från den sändande statens diplomatiska eller konsulära beskickning eller representation vid en internationell organisation.

Den sändande staten eller den internationella organisationens representation i Finland underrättar genom notväxling utrikesministeriet om avsikten hos en familjemedlem eller make till en beskickningsmedlem att förvärvsarbete i Finland. Utrikesministeriet utreder den sökandes status som familjemedlem och övriga villkor för att tillämpa överenskommelsen och meddelar genom notväxling den sändande staten eller den internationella organisationen i fråga att uppehållstillstånd för arbetstagare får sökas hos Migrationsverket. Den sökande ska bifoga utrikesministeriets svarsnot till sin ansökan om uppehållstillstånd som ska lämnas in till Migrationsverket.

Familjemedlemmen eller maken söker uppehållstillstånd för arbetstagare från Migrationsverket i normal ordning (inkl. delbeslut från arbets- och näringsbyrån), men ansökningsförfarandet omfattar inte prövning av tillgången på arbetskraft. Efter att arbets- och näringsbyrån fattat ett positivt delbeslut beviljar Migrationsverket utlänningsuppehållstillstånd för arbetstagare, om inte något annat följer av 36 § i utlänningslagen. Vid ett positivt beslut får sökanden ett uppehållstillståndskort som bevis på giltigt uppehållstillstånd. Av uppehållstillståndskortet framgår också rätten att arbeta.

Ett uppehållstillstånd utfärdat av utrikesministeriet med stöd av 69 § i utlänningslagen återkallas när en familjemedlem eller make börjar förvärvsarbete och personen i fråga ges ett nytt personkort där uppehållsrätten inte nämns. Praxis följer principen om ett enda tillstånd, vilket ska förhindra eventuella oklarheter som följer av två samtidigt giltiga uppehållstillstånd.

Bestämmelser om tillstånd för förvärvsarbete och förfarandet i samband med det finns i 5 kap. i utlänningslagen. Bestämmelserna hör till området för lagstiftningen.

RP 12/2022 rd

Artikel 5. Civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet. I artikeln föreskrivs det om civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet. Med stöd av bestämmelsen i överenskommelsen har en familjemedlem, som har rättslig immunitet med stöd av diplomatkonventionen, konsulärkonventionen eller något annat tillämpligt internationellt instrument, och som förvärvsarbetar i enlighet med en överenskommelse om familjemedlemmar och makar inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende eller beträffande verkställigheten av domar när det gäller gärningar eller försummelser i samband med förvärvsarbetet i fråga som faller inom den mottagande statens civilrättsliga eller förvaltningsrättsliga jurisdiktion. Bestämmelsen innebär inte att man avstår från civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet till andra delar än vad som gäller gärningar och försummelser i samband med förvärvsarbetet.

I Finland regleras rättskipning samt genomsökning, beslag och kvarstad och andra slag av tvångsåtgärder i lag. Rättslig immunitet innebär befrielse från domsrätt. Befrielsen från tvångsåtgärder med avseende på egendom gäller olika slag av administrativa och processuella tvångsmedel och säkringsåtgärder.

Överenskommelsens bestämmelser om civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet hör till området för lagstiftningen.

Artikel 6. Straffrättslig immunitet I artikeln föreskrivs det om straffrättslig immunitet. Hävning av straffrättslig immunitet som utgår från diplomatkonventionen, konsulärkonventionen eller något annat tillämpligt internationellt instrument följer inte direkt av bestämmelserna i överenskommelserna om familjemedlemmar och makar utan kräver en uttrycklig åtgärd från den sändande staten.

När det gäller en familjemedlem som har straffrättslig immunitet med stöd av något av de fördrag som nämns ovan och som åtalas för ett brott begånget i samband med förvärvsarbetet ska den mottagande staten framföra en officiell skriftlig begäran till den sändande staten att häva denna familjemedlems straffrättsliga immunitet och den sändande staten ska då allvarligt överväga att bifalla begäran.

Den sändande statens bifall till att häva den straffrättsliga immuniteten innefattar inte ett bifall som hänför sig till verkställigheten av en eventuell dom. Verkställigheten av en dom förutsätter en separat begäran att häva immuniteten beträffande domens verkställighet, och den sändande statens bifall till denna begäran.

Den straffrättsliga jurisdiktionen i Finland regleras i strafflagen (39/1889) och i straffprocesslagstiftningen. Bestämmelserna hör sålunda till området för lagstiftningen.

Artikel 7. System för beskattning och social trygghet. I artikeln föreskrivs det att det på förvärvsarbete som utförs med stöd av överenskommelsen tillämpas lagstiftningen om beskattning och social trygghet i den stat där arbetet utförs.

Enligt 81 § i grundlagen (731/1999) utfärdas bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten genom lag. I fråga om beskattningen av förvärvsinkomster är i synnerhet inkomstskattelagen central. Bestämmelserna om social trygghet är likaså på lagnivå eftersom de gäller individens rättigheter och skyldigheter.

Artikel 8. Tvistlösning. I artikeln föreskrivs det om tvistlösning. Till den del det har avtalats om tvistlösning ska tvister som gäller tolkningen eller tillämpningen av överenskommelserna avgöras via diplomatiska kanaler genom ömsesidigt samråd.

Artikel 9. Ändring av överenskommelsen. I artikeln föreskrivs det om ändring av överenskommelsen. Överenskommelsen kan ändras genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna vid notväxling. På ikraftträdandet av ändringarna tillämpas samma förfaranden som på ikraftträdandet av själva överenskommelsen.

Artikel 10. Ikraftträdande, giltighet och uppsägning. Artikeln innehåller överenskommelsens slutbestämmelser om ikraftträdande, giltighet och uppsägning. Överenskommelsen träder i kraft

RP 12/2022 rd

den första dagen i den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de nationella förfaranden som ikraftträdandet förutsätter har tagits emot.

7 Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som ikraftträdandet av överenskommelsen förutsätter har tagits emot.

Det föreslås att den lag som ingår i propositionen ska träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft, vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet.

8 Bifall av Ålands lagting

Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som hör till området för Ålands lagstiftningsbehörighet och godkännande av Ålands lagting för överenskommelsens ikraftträdande-lagar behöver således inte inhämtas.

9 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

9.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens befogenhet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse ska anses höra till området för lagstiftningen, om 1) den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller om 5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska föreskrivas om saken genom lag. Detta är fallet oavsett om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och GrUU 45/2000 rd).

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen om familjemedlemmar och makar som föreläggs riksdagen för godkännande gäller administrativa arrangemang i samband med förvärsarbete (artikel 4), civilrättslig och förvaltningsrättslig (artikel 5) samt straffrättslig immunitet och hävande av sådan (artikel 6), system för beskattning och social trygghet (artikel 7), erkännande av examina samt restriktioner vid beviljandet av arbetstillstånd med hänvisning till den nationella säkerheten (artikel 3). Även den artikel i överenskommelsen som innehåller de centrala definitionerna bör anses höra till området för lagstiftningen till den del begreppen som definieras i överenskommelserna rör sådant som hör till området för lagstiftningen. I det fallet påverkar definitionerna indirekt innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör därför också själva till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd). Definitionen av familjemedlem bör med stöd av vad som anförts ovan anses höra till definitioner som hör till området för lagstiftningen.

RP 12/2022 rd

9.2 Behandlingsordning

Överenskommelsen kan inte anses innehålla bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i grundlagens 94 § 2 mom., och lagförslaget i propositionen gäller inte heller grundlagen på det sätt som avses i 95 § 2 mom. i den lagen. Enligt regeringens uppfattning kan överenskommelsen följaktligen godkännas med enkel majoritet och förslaget till ikraftträdandelag behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner den i Windhoek den 28 oktober 2020 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Republiken Namibias regering om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer.

Kläm 2

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om överenskommelsen med Namibia om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Windhoek den 28 oktober 2020 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Namibias regering ingångna överenskommelsen om förvärvsarbete för familjemedlemmar till anställda vid diplomatiska och konsulära beskickningar samt representationer vid internationella mellanstatliga organisationer ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 17 februari 2022

Statsminister

Sanna Marin

Utrikesminister Pekka Haavisto

ÖVERENSKOMMELSE MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH REPUBLIKEN NAMIBIAS REGERING OM FÖRVÄRVSARBETE FÖR FAMILJEMEDLEMMAR TILL ANSTÄLLDA VID DERAS DIPLOMATISKA OCH KONSULÄRA BESKICKNINGAR SAMT REPRESENTATIONER VID INTERNATIONELLA MELLANSTATLIGA ORGANISATIONER

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF NAMIBIA ON THE GAINFUL OCCUPATION OF DEPENDENTS OF MEMBERS OF THEIR DIPLOMATIC MISSIONS, CONSULAR POSTS OR MISSIONS TO INTERNATIONAL GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

Ingress

Med beaktande av de diplomatiska och konsulära förbindelserna mellan republiken Finlands regering och republiken Namibias regering,

och med beaktande av att de familjemedlemmar till anställda vid den sändande statens diplomatiska eller konsulära beskickningar eller medlemmar av representationer vid internationella mellanstatliga organisationer som i enlighet med denna överenskommelse hör till deras hushåll reciprokt beviljas tillstånd att förvärvsarbeta i den mottagande staten,

är parterna överens om följande:

Artikel 1

Syfte

Syftet med denna överenskommelse är att mellan parterna reciprokt komma överens om att familjemedlemmar till anställda vid den sändande staten som förordnats att tjänstgöra i ett offentligt uppdrag i den mottagande staten som medlemmar av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en internationell mellanstatlig organisation ges tillstånd att förvärvsarbeta i den mottagande staten i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse.

Artikel 2

Definitioner

2.1 I denna överenskommelse har nedanstående ord och uttryck följande betydelse, om inte något annat konstateras eller om inte något annat följer av sammanhanget:

Preamble

HAVING regard to the diplomatic and consular relations that exist between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Namibia;

AND WHEREAS authorisation is given on a reciprocal basis, for the members of the family forming part of the household of the employees of a diplomatic mission or a consular post or as members of a mission to an international governmental organization of the sending State in accordance with the terms of this Agreement, to engage in gainful employment in the Receiving State.

NOW THEREFORE the Parties hereby agree as follows:

Article 1

Purpose

The purpose of this Agreement is for the Parties to agree, on the basis of reciprocity, that dependants of employees of the sending State assigned to official duty in the receiving State as members of a diplomatic mission or a consular post or as members of a mission to an international governmental organization are authorized to engage in gainful occupation in the receiving State in accordance with the terms of this Agreement.

Article 2

Definitions

2.1. For the purpose of this Agreement the following words and expressions shall bear corresponding meaning, except where otherwise stated or inconsistent with the context:

RP 12/2022 rd

2.1.1 "överenskommelse" denna överenskommelse jämte ändringar som parterna kommit överens om,

2.1.2 "anställd" en person från den sändande staten som inte är medborgare i eller varaktigt bosatt i den mottagande staten och som fullgör ett officiellt uppdrag som medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en mellanstatlig internationell organisation i den mottagande staten,

2.1.3. "familjemedlem"

- make, eller på lämpligt sätt erkänd stadigvarande partner till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en internationell mellanstatlig organisation som den sändande staten på lämpligt sätt har erkänt som sådan i enlighet med sin nationella lagstiftning och anmält som sådan till den mottagande staten, eller

- part i ett registrerat parförhållande, eller

- barn under 18 år i beroendeställning som inte ingått äktenskap, eller

- en stadigvarande medlem i hushållet till en medlem av en diplomatisk eller konsulär beskickning eller en representation vid en internationell mellanstatlig organisation som beskickningen eller representationen anmält till den mottagande staten och som den staten godkänt,

2.1.4 "förvärvsarbete"

- anställning utifrån ett privaträttsligt arbetsavtal,

- självständigt utövande av ett yrke eller

- självständig privat företagsverksamhet.

2.2 Denna överenskommelse gäller inte arbete som familjemedlemmar utför på den sändande statens eller andra staters diplomatiska eller konsulära beskickningar eller representationer vid mellanstatliga internationella organisationer, och den påverkar inte heller sådant arbete på något sätt.

Artikel 3

Villkor

3.1 Det ska inte finnas några restriktioner vad avser förvärvsarbetets karaktär eller art.

2.1.1. "Agreement" means the present Agreement together with future amendments thereto as agreed to between the Parties;

2.1.2. "Employee" means a person from the sending State, who is not a national of or a permanent resident in the receiving State and is assigned to official duty as a member of a diplomatic mission or a consular post, or as a member of a mission to an international governmental organization in the receiving State;

2.1.3. "Dependant" means

- a spouse, or the duly recognized permanent companion/partner of a Member of a diplomatic mission or consular post or mission to an international governmental organization, duly recognized as such by the sending State in accordance with its internal legislation and so notified to the receiving State; or

- a registered partner; or

- an unmarried dependent child under 18 years of age; or

- any permanent member of the household of a member of a diplomatic mission or consular post or mission to an international organization to be notified to the receiving State by the diplomatic mission, consular post or mission to an international organization and approved by such State.

2.1.4. "Gainful Occupation" means:

- work under a private service contract;

- the independent practice of a profession; or

- the independent operation of a private enterprise.

2.2. Service of a Dependant in a diplomatic mission or a consular post of the sending State or other states or in a mission to an international governmental organization is not covered, and is in no way affected by this Agreement.

Article 3

Conditions

3.1. There shall be no restrictions as to the nature or type of Gainful Occupation to be authorized.

RP 12/2022 rd

3.2 I yrken eller verksamhet som förutsätter särskild behörighet ska en familjemedlem dock uppfylla den mottagande statens bestämmelser om utövande av yrket eller verksamheten i fråga.

3.3 Tillstånd för förvärvsarbete kan också förvägras i ett sådant fall där av säkerhetsskäl endast medborgare i den mottagande staten kan anställas.

3.4 Denna överenskommelse innebär inte ett erkännande mellan de två staterna av betyg och examina eller studier.

3.5 Tillstånd att förvärvsarbeta med stöd av denna överenskommelse anses utan förhandsanmälan ha upphört att gälla när den anställdas uppdrag i den mottagande staten upphör eller när någondera parten säger upp överenskommelsen.

3.6 Förvärvsarbete som utförs med stöd av denna överenskommelse berättigar inte en familjemedlem att fortsätta sin vistelse i den mottagande staten eller att fortsätta förvärvsarbetet i fråga eller att påbörja annat förvärvsarbete i den mottagande staten efter det att tillståndet för förvärvsarbete har upphört att gälla.

Artikel 4

Förfaranden

4.1 Innan en familjemedlem får förvärvsarbeta i den mottagande staten ska den sändande statens behöriga diplomatiska eller konsulära beskickning göra en officiell framställning om detta hos UM:s eller MIRCO:s protokollavdelning, beroende på vilkendera parten som är mottagande stat.

4.2 När avsaknaden av legala hinder har säkerställts ska UM eller MIRCO, beroende på vilkendera parten som är mottagande stat, utan dröjsmål och officiellt meddela den sändande statens behöriga diplomatiska eller konsulära beskickning att familjemedlemmen beviljas tillstånd för förvärvsarbete, om inget annat följer av den mottagande statens tillämpliga bestämmelser.

Artikel 5

3.2. However, it shall be understood that in case of professions or activities requiring special qualifications, it shall be necessary for the Dependant to comply with the rules that govern the practice of that profession or activity in the receiving State.

3.3. In addition, the authorization may be withheld in cases where, by reasons of security, only nationals of the receiving State can be employed.

3.4. This Agreement does not imply recognition of diplomas and degrees or studies between the two States.

3.5. An authorization for Gainful Occupation under this Agreement is deemed to be terminated without prior notification upon the termination of the assignment of the Employee in the receiving State, or upon the termination of this Agreement by either Party.

3.6. Gainful Occupation engaged in in accordance with this Agreement shall not entitle the Dependant to continue to reside in the receiving State, nor shall it entitle the said Dependant to remain in such Gainful Occupation or enter into other Gainful Occupation in the receiving State after the authorization has terminated.

Article 4

Procedures

4.1. Before a Dependant may engage in Gainful Occupation in the receiving State, the mission or consular post of the Sending State shall make an official notification to that effect to the Protocol Department of the MIRCO or the MFA, as the case maybe, of the receiving State.

4.2. Upon verification of the absence of legal impediments, the MIRCO or the MFA, as the case may be, of the receiving State, shall promptly and officially inform the mission or consular post of the sending State that the Dependant is authorized to engage in Gainful Occupation subject to the applicable regulations of the receiving State.

Article 5

RP 12/2022 rd

Civilrättslig och förvaltningsrättslig immunitet

5.1 En familjemedlem som förvärvsarbetar med stöd av denna överenskommelse och som i enlighet med Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961 eller något annat tillämpligt internationellt instrument har immunitet mot rättsliga förfaranden i den mottagande staten, har inte immunitet i civilrättsligt eller förvaltningsrättsligt hänseende eller beträffande verkställigheten av eventuella domar i frågor som hänför sig till sådant förvärvsarbete.

Artikel 6

Straffrättslig immunitet

6.1 När det gäller en familjemedlem som har straffrättslig immunitet med stöd av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser eller något annat tillämpligt internationellt instrument tillämpas de bestämmelser som ligger till grund för immuniteten på gärningar eller försummelser som framkommer i samband med förvärvsarbetet.

6.2 Den sändande staten ska emellertid omsorgsfullt pröva varje begäran från den mottagande staten om hävande av en familjemedlems straffrättsliga immunitet.

6.3 Sådant hävande av straffrättslig immunitet ska inte tolkas omfatta verkställigheten av domar, vilket förutsätter ett separat hävande av immuniteten. Den sändande staten ska omsorgsfullt pröva varje sådan begäran från den mottagande staten.

Artikel 7

System för beskattning och social trygghet

7.1 På familjemedlemmar som förvärvsarbetar i enlighet med denna överenskommelse tillämpas den mottagande statens system för beskattning och social trygghet i alla angelägenheter som hänför sig till sådant förvärvsarbete i den mottagande staten.

Artikel 8

Tvistlösning

Immunity from Civil and Administrative Jurisdiction

5.1. A Dependant who engages in Gainful Occupation under this Agreement and who has immunity from the jurisdiction of the receiving State in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, or with any other applicable international instrument, shall not enjoy immunity from civil and administrative jurisdiction or the execution of a possible judgement with respect to any matter arising from such Gainful Occupation.

Article 6

Immunity from Criminal Jurisdiction

6.1. In the case of a Dependant who enjoys immunity from criminal jurisdiction in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations or any other applicable international instrument, the provisions establishing such immunity shall be applied with respect to any action or omission originating in the performance of the Gainful Occupation.

6.2. However, the sending State shall carefully consider any request submitted by the receiving State for waiver of the immunity of a Dependant from criminal jurisdiction.

6.3. Such a waiver of immunity from criminal jurisdiction shall not be construed as extending to immunity from the execution of sentences, for which a separate waiver shall be required. The sending State shall give serious consideration to any request to that effect by the receiving State.

Article 7

Fiscal and Social Security Regimes

7.1. A Dependant who engages in Gainful Occupation under this Agreement shall be subject to the fiscal and social security regimes of the receiving State for all matters concerned with the Gainful Occupation in that State.

Article 8

Settlement of Disputes

RP 12/2022 rd

8.1 Eventuella tvister som gäller tolkningen eller genomförandet av denna överenskommelse avgörs via diplomatiska kanaler genom ömsesidig överenskommelse.

Artikel 9

Ändring av överenskommelsen

9.1 Denna överenskommelse kan ändras genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna via notväxling.

9.2 En ändring träder i kraft i enlighet med förfarandet i artikel 10.

Artikel 10

Ikraftträdande, giltighet och uppsägning

10.1 Parterna ska via diplomatiska kanaler underrätta varandra när de nationella rättsliga åtgärder som krävs för ikraftträdandet av denna överenskommelse har fullföljts.

10.2 Denna överenskommelse träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter att den senare underrättelsen har tagits emot.

10.3 Denna överenskommelse gäller tills vidare.

10.4 Vardera parten kan när som helst säga upp denna överenskommelse genom skriftligt underrättelse till den andra parten sex månader tidigare.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal i två (2) originalexemplar på finska och två (2) originalexemplar på engelska. I händelse av tolkningsskiljaktighet i fråga om denna överenskommelse ska den engelska texten gälla.

Upprättad i Windhoek den 28 oktober 2020

FÖR REPUBLIKEN FINLANDS
REGERING

Ambassadör Pirkko-Liisa Kyöstilä

8.1. Any differences or disputes regarding the interpretation and implementation of this Agreement shall be resolved through diplomatic channels and by mutual consent.

Article 9

Amendments

9.1. This Agreement may be amended by mutual accord between the Parties, with the exchange of diplomatic notes.

9.2. The amendment shall enter into force in conformity with the procedure established in Article 10.

Article 10

Entry into Force, Duration and Termination

10.1. The Parties shall notify each other through diplomatic channels of the completion of the national legal procedures necessary for the entry into force of this Agreement.

10.2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the later notification.

10.3. This Agreement shall remain in force for an indefinite period.

10.4. Either Party may terminate this Agreement at any time, by giving six (6) months' prior notice in writing to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement in two (2) original texts in the English language and two (2) original texts in the Finnish languages. In case of divergence of interpretation of this Agreement, the English text shall prevail.

Done in Windhoek on this 28th day of October 2020

FOR THE GOVERNMENT OF THE
PUBLIC OF FINLAND

Ambassador Pirkko-Liisa Kyöstilä

RP 12/2022 rd

FÖR REPUBLIKEN NAMIBIAS
REGERING

Vice premiärminister och utrikesminister
Netumbo Nandi-Ndaitwah

FOR THE GOVERNMENT OF THE RE-
PUBLIC OF NAMIBIA

Deputy Prime Minister and Minister of In-
ternational Relations And Cooperation Ne-
tumbo Nandi-Ndaitwah